

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
—
Best
Advertising
Medium

FOR DEFENSE
BUY
UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), APRIL 2, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 77

PRIPRAVE ZA ODLOČILEN BOJ NA CELOTNI RUSKI FRONTI

Perzijo je dospelo iz Rusije 60,000 izbornopremišljenih poljskih vojakov.

RUSI IN NEMCI KONCENTRIRAJO VELIKE REZERVE NA VZHODNI FRONTI

LONDON, četrtek, 2. aprila. — V Donskem bazenu so se pričetki boja, ki se utegnejo razviti v gigantski spopad, kateri bo morda odločil usodo celotne rusko-nemške fronte. Poročila tako iz Moskve kakor iz Berlina naznanjajo, da se bo boj na vsej fronti, od Leningrada do Črnega morja, sredi koncentrirajo tako Rusi kot Nemci ogromne mase vojnih rezerv. Srditi boji v Staraji Rusi Nemci izvajajo srdite protipoljske napade v Staraji Rusi, kjer so 16. nemški armadni zbor, ki je štel 100,000 mož, zredčili na polovico. Svojnje rusko poročilo, ki je bilo objavljeno o polnoči, naznanja o več ruskih uspehih okoli Leningrada, kjer so Rusi tekom dvodnevnih bojev posekali 3,000 Nemcev. Tekom 24 ur so zavzeli Rusi na tej fronti 12 vasi.

Poljaki v Perziji

OTTAWA, 1. aprila. — Poljski premier, general Vladislav Sikorski, je naznanil, da je danes prispelo preko ruske meje v Perzijo 60,000 kompletno opremljenih in mehaniziranih poljskih vojakov, ki se imajo zoperstaviti vsakemu morebitnemu krlnemu napadu Nemcev.

Nemški list o potujčevanju Slovencev

Nemški časopis "Das Reich", ki izhaja v Gradcu, je priobčil razpravo o potujčevanju Slovencev, ki življa na Štajerski in iz katere navajamo sledeče: "Zdaj si pa naša spočnja spet nadeva nemško ličnina krajevna imena so povsem nemška. Kjer so še v preteklih dneh trpeli slovenske oznake krajev, so zdaj nadomestili z domačimi imeni, ki so jih poprej strogo izbrali in odobrili. Vse najde tudi nemške na trgovinah in v tiskanih listih. Zbiranje za zimsko pomoč se je vršilo 25. in 26. aprila, bilo prava manifestacija nemškega narodnega duha. Kjer je še kaj pred izobraževalnim delom, je zbiranje seveda še vedno v slovenski propagandi. Ta propaganda je kajneva v prvi vrsti umetne meje proti nemški nepotnosti. Naši nemški sonarodnjaki na štajerskem se močno zapirajo sami v se, da se ne bi mogli ubraniti vsem nemskim posilovanjem. Le tako jih ohranijo svojo narodno samostojnost. Danes ni več mej, ki so bili med nami zaradi rase in napačne skupaj. Naše sonarodnjake v teh krajih čakajo prav

Naše pomembne prireditve

Kot je bilo že poročano, priredi Cankarjeva ustanova slavnostni banket v počast 75-letnice našega pisatelja Etbina Kristana in sicer v soboto 11. aprila v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

V nedeljo 19. aprila priredi dramsko društvo "Ivan Cankar" krasno pomembno dramo "Kampolom" istotako v Slovenskem narodnem domu, ter gre ves čisti dobiček v korist Cankarjeve ustanove. Vstopnice za obe prireditvi dobite v slaščičarni Mrs. Makovec in v modni trgovini Johna Polloka v Slovenskem narodnem domu, v Durnovi trgovini na Waterloo Rd. in pri članih. — Sezite po njih, dokler so še na razpolago. Na veliko udeležbo obeh prireditiv vas vabi odbor.

Bolezen

V St. Alexis bolnišnico se je podal rojak Joe Jalovec, 16021 Holmes Ave., kjer se bo moral podvreči operaciji. Želimo, da bi čim prej popolnoma okreval!

JAPONEC OBDOJEN

HONOLULU, 1. aprila. — Kamenucu Jamagida, Japonec, ki je prebival na Havajih že 25 let, je bil danes obsojen na pet let prisilnega dela in na plačilo \$5,000 globe. V njegovi posesti so našli 50 funtov nevarnega strupenega arzenika in zemljevide z vojaškimi utrditvami Zedinjenih držav.

Seja kluba št. 49

Clanstvo kluba št. 49 J. S. Z. se opozarja, da se vrši jutri večer v navadnih prostorih redna mesečna seja.

Ne bo seje

Radi Velikega petka se ne bo jutri večer vršila redna mesečna seja krožka št. 3 Progressivnih Slovencev, v Euclidu.

Mesto konvencij

Tekom mesecev maja in junija se bo vršilo v Clevelandu 41 konvencij.

Glasbena Matica

Vstopnice za spomladansko priredbo Glasbene Maticе so že v prodaji in posetniki si jih lahko nabavijo pri pevcih in pevkah ter v slaščičarni Mrs. Makovec v Slovenskem narodnem domu. Sedeži so rezervirani, torej ako hočete izbrani sedež, je sedaj čas, da si vstopnice preskrbite.

Mati je Jugoslovanka

Mrs. Mohorovičič (menda Mo-

ZDAJ GRE HITLERJU NA ŽIVCE

LONDON, 2. aprila. — Angleški bombniki so zopet v eni svojih največjih zračnih ofenziv napadli Nemčijo, Belgijo in severno Francijo, vstevši pariška predmestja ter posejali tekom noči mine v sovražniških vodah.

Kako ogromnega obsega je bil ta polet, je razvidno iz angleškega priznanja, da se pogreša petnajst bombnikov. Pri poletu je sodelovalo stotine najnovejših bombnikov najtežjega tipa, ki so metali nove vrste silno eksplozivnih bomb.

S temi zračnimi napadi hočejo Angleži preprečiti uspešnost nemške ofenzive v Rusiji. Poleg tega morajo Nemci obdržati na nešteti krajih Evrope svojo zračno silo, ker ne vedo ne ure ne dneva kakor tudi ne kraja, kdaj in kje bo padel nov udarec iz zraka ali z morja.

Nova predloga za pomoč malemu businessu

Senat je sprejel predlogo za ustanovitev nove ustanove, ki naj bi posodila malemu businessu \$100,000,000.

WASHINGTON, 1. aprila. — Senat je danes sprejel z 81 glasovi proti 0 predlogo, da se ustanovi tako zvana Smaller Plants korporacija, katero naj se avtorizira, da sme posoditi malim obratom do \$100,000,000, da se s tem denarjem pomaga malemu businessu, da bi tudi slednji deležen naročil vojno-produkcijskega odbora. Predloga je šla zdaj v zbirnico poslancev.

Senatni krogi priznavajo, da bo ta predloga pomenila najbrže denarno izgubo za ameriško vlado, toda pripomogla bo malemu businessu in pospešila bo vojno produkcijo v vseh delih dežele.

Senator Taft iz države Ohio je izjavil, da bo vlada sicer izgubila denar na teh posojilih malemu businessu, toda prav tako bo izgubila Finančna rekonstrukcijska komisija denar, ki ga posojuje velikemu businessu.

KORISTEN PES

LONDON, 1. aprila. — Patrick Gallagher iz Paisleyja ima psa, bedlingtonskega terierja, ki je v petih mesecih podavil 960 podgan.

MILIJONAR—ŠOFER ČASTNIKOV

SYDNEY, Avstralija, 1. aprila. — Neki 23 let stari ameriški milijonar, ki je prostak v ameriški armadi, služi kot šofer ameriškim častnikom, med njimi poročniku, ki je bil v civilnem življenju prodajalec v neki lekarni.

Mladi milijonar, čigar imena poročilo ne navaja, dobiva od doma velike vsote denarja ter prebija svoj prosti čas v stanovanju elegantnega hotela, kadar pa je v službi, pa spi v vojašnici na trdi postelji. Preden je odpotoval v Avstralijo, se je milijonar poročil z neko mladenko iz "višje družbe."

Na operaciji

V Glenville bolnišnici, kjer se je podvrkla operaciji na slepiču, se nahaja Mrs. Elizabeth Brunskol, hči Mr. in Mrs. Frank in Julia Kovšča, 1188 E. 172 St. Prijateljice so vabljene, da jo pridejo obiskat, mi ji pa želimo skorajšnjo okrevanje!

Mesto konvencij

Tekom mesecev maja in junija se bo vršilo v Clevelandu 41 konvencij.

NOVA GROBOVA

MARIJA RIBARIČ

Po dolgi bolezni je preminila sroč Marija Ribarič, rojena Krušnik, stara 78 let. Stanovala je na 9703 Elizabeth Ave. Doma je bila iz vasi Tustan, fara Moravče, odkoder je prišla v Ameriko pred 29 leti. Bila je članica Slovenske ženske zveze, št. 15 ter gospodinjstva kluba pri Slovenski delavski dvorani na Prince Ave. Poleg zaljučnega soproga Antona, zapuščila nečakinja Terezijo Divjak. Pogreb se bo vršil iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave. v soboto jutraj ob 9:30 v cerkev sv. Lovrenca in od tam na Calvary pokopališče Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, preostalam pa naše sožalje.

POJASNILO POSLANIKA G. K. FOTIČA

Bomba, ki jo je plačal jugoslovanski kralj Peter, ni bila namenjena za bombardiranje Beograda, temveč Berlina.

G. Konstantin Fotič, jugoslovanski poslanik v Washingtonu, je pisal časopisu "New York Times" v New Yorku pismo, v katerem je sporočil, da bo 500 funtov težka bomba, ki jo je kupil jugoslovanski kralj Peter, vržena na Nemčijo, ne pa na Beograd. Smoter kraljevega dejanja je, da se vsaj deloma maščuje nemško bombardiranje prestolnice ob časa nemške invazije.

Napačno tolmačenje smisla Reuterjeva novinske agencija je v depesji iz Londona, datirani z dne 21. marca, naznanila, da je kralj Peter prišel na to bombo listek, na katerega je napisal: "To je prva bomba za Beograd, toda upamo, da bo še tisoče drugih." G. Fotič pojasnjuje, da je bilo besedilo poročila napačno tolmačeno ter da je berlinski radio izkoristil to za svojo propagando.

Bomba je namenjena Nemčiji "Kralj Peter je res kupil bombo, je pisal g. poslanik N. Y. T. ampak za to, da se jo bo vrglo na Nemčijo v povračilo za bombardiranje Beograda in za kriminalne masacre nedolžnega prebivalstva. Kralj je ob tej priliki izrazil upanje, da bo ta bomba ena izmed številnih, ki bodo vržene na Nemčijo (za Beograd, ali v povračilo za Beograd). Angleška zračna sila je obljubila kralju, da ga bo obvestila, kadar bo vrgla bombo na Nemčijo v "povračilo za Beograd."

IZPREMEMBE V ODPIRANJU IN ZAPIRANJU MESTNIH TRGOVIN

Po novem načrtu naj bi bile department trgovine odprte ob ponedeljkih do 8:30 ali 9 zvečer.

Da se odpomore prometu ob tako zvanih "rush" urah, ko vse hiti na delo ali z dela domov, delajo clevelandske department trgovine kakor tudi ostale prodajalne na načrtih, da se izpremene ure odpiranja in zapiranja trgovin. Vodstva trgovin so naznanila mestni vladni, da se bo uveljavilo tozadevne izpremembe najbrže že prihodnji teden.

Tozadevni odlok bo najbrže dosežen že danes, namreč, da se uravna ure zapiranja tako, da bodo imeli priliko večernega nakupovanja tudi delavci, ki so zaposleni v vojnih industrijah.

V programu, o katerem se sedaj razpravlja, je, da bi se ob ponedeljkih odpiralo trgovine o polodne ter se jih zapiralo ob 8:30 ali 9 zvečer, ostalih pet dni v tednu pa naj bi se odpiralo trgovine ob 10 dopoldne in zapiralo ob 5:30 zvečer, mesto da se jih odpira ob 9:30 zjutraj in zapira ob 5:30 zvečer, kakor je sedaj v navadi.

AMERIŠKE SILE POGREZNILE 25 PODMORNIC OSIŠČA

Filipinci napadli Mindanao otok, kjer so povzročili silno razdejanje.

AMERIŠKE SILE POGREZNILE 25 PODMORNIC OSIŠČA

Filipinci napadli Mindanao otok, kjer so povzročili silno razdejanje.

AVSTRALIJA MOBILIZIRA SVOJE MOŠTVO

WASHINGTON, 1. aprila. — Mornariški department je danes naznanil, ko je javil pogreznitev treh nadaljnjih podmornic osišča, da so ameriški letalci in topničarji pogreznili doslej 25 sovražnih podmornic.

Eno in dvajset teh podmornic je pogreznila mornariška, štiri pa armadna sila Zedinjenih držav.

Izguba treh ameriških podmornic

Temu nasproti pa je izgubila Amerika izza pričetka vojne samo tri podmornice, da še od teh je bila samo ena izgubljena vsled sovražne akcije. Ena izmed treh podmornic so pogreznili Japonci, drugo je pogreznila njena posadka sama na Filipinih, da podmornica ne bi padla Japoncem v roke, tretja podmornica pa je bila pogreznjena v koliziji z nekim parnikom v Panami.

Osem izmed pogreznjenih podmornic je bilo japonskih, dočim so bile ostale nemške, ki so napadale ameriške in druge zavezniške ladje v ob Atlantski obali.

Divjaški napad Filipincev

WASHINGTON, 1. aprila. — Filipinski vojaki, ki so udarili z divjaškim besom na Mindanao otok, so uničili vojaške naprave v sredini okupiranega mesta Zamboanga ter izravnali z zemljo 22 z vojnimi zalogami natrpanih skladišč.

Avstralija je pozvala podorožje vse samske može v starosti 18 do 45 let, in vse oženjene v starosti od 18 do 35 let. Položaj na Burmi je za zaveznike še vedno silno neugoden in nevaren.

UPOR MED NEMŠKIM VOJAŠTVOM

LONDON, 1. aprila. — Poročila, ki so jih prejeli tukajšnji češkoslovaški krogi, naznanjajo, da so se nedavno uprle svojim častnikom nemške čete, ki so nastanjene v Pardubicah. Njih upor je bil v protest proti slabši hrani. Poročilo dostavlja, da je bilo v spopadu med vojniki in šturmtrojerji, ki so prišli, da zatro revolto, ubitih četrter vojakov.

SEJA NAPREDNIH SLOVENC

Nocoj ob 8. uri se v Slovenskem narodnem domu vrši seja društva Napredne Slovence št. 137 S. N. P. J. Na dnevnem redu je tudi za ukrepati če se članice pridružijo keglačicam, ki bodo odpotovale v Milwaukee, Wis. na tekmo. Vabljene ste vse članice, da se seje udeležite.

ZASEDANJE EGIPTSKEGA PARLAMENTA

KAIRO, 1. aprila. — Včeraj je odprl egipčanski kralj Farouk zasedanje egipčanskega parlamenta z izjavo, da bo storila egipčanska vlada vse, kar je v njeni moči, da se dežela izogne vojni.

ŽENA JUGOSLOVANSKEGA KONZULARNEGA ATAŠEJA PORODILA DETE V REŠILNEM ČOLNU

Dete je bilo rojeno na viharnem morju, ko je gnal veter 15 čevljev visoke valove. — Zdravnik, ki je pomagal materi pri porodu, je imel sam dvoje zlomljenih reber.

NORFOLK, Va., 1. aprila. — Danes se je izvedelo za izredno zgodbo, ko je bilo neko dete rojeno v rešilnem čolnu na viharjem morju nato, ko je nemška podmornica torpedirala parnik, na katerem se je nahajala z ostalimi vred detetova mati. Zdravnik, ki je pomagal v rešilnem čolnu materi pri porodu, pa je imel vsled padca dvoje zlomljenih reber.

REŠENI LJUDJE

Rešilni parniki so vzeli na krov 89 potnikov torpediranega ameriškega parnika, ki so jih izkrcali v Norfolk. Za tri se ve, da so mrtvi, dočim se jih 29 pogreša. Med rešenimi je 31 potnikov in 58 mož posadke.

ROD V IZREDNIH OKOLIŠČINAH

Dr. L. H. Conly iz Brooklyna, N. Y., je povedal časnikarjem, da je pomagal v popolni temi in skor brez instrumentov pri porodu Mrs. Mohorovičičevi, ki je porodila tekom viharja, ki je gnal petnajst čevljev visoke valove, v rešilnem čolnu osem funtov težkega sinčka.

Mati je Jugoslovanka

Mrs. Mohorovičič (menda Mo-

AMERIŠKE SILE POGREZNILE 25 PODMORNIC OSIŠČA

Filipinci napadli Mindanao otok, kjer so povzročili silno razdejanje.

AVSTRALIJA MOBILIZIRA SVOJE MOŠTVO

WASHINGTON, 1. aprila. — Mornariški department je danes naznanil, ko je javil pogreznitev treh nadaljnjih podmornic osišča, da so ameriški letalci in topničarji pogreznili doslej 25 sovražnih podmornic.

Eno in dvajset teh podmornic je pogreznila mornariška, štiri pa armadna sila Zedinjenih držav.

Izguba treh ameriških podmornic

Temu nasproti pa je izgubila Amerika izza pričetka vojne samo tri podmornice, da še od teh je bila samo ena izgubljena vsled sovražne akcije. Ena izmed treh podmornic so pogreznili Japonci, drugo je pogreznila njena posadka sama na Filipinih, da podmornica ne bi padla Japoncem v roke, tretja podmornica pa je bila pogreznjena v koliziji z nekim parnikom v Panami.

Osem izmed pogreznjenih podmornic je bilo japonskih, dočim so bile ostale nemške, ki so napadale ameriške in druge zavezniške ladje v ob Atlantski obali.

Divjaški napad Filipincev

WASHINGTON, 1. aprila. — Filipinski vojaki, ki so udarili z divjaškim besom na Mindanao otok, so uničili vojaške naprave v sredini okupiranega mesta Zamboanga ter izravnali z zemljo 22 z vojnimi zalogami natrpanih skladišč.

Avstralija je pozvala podorožje vse samske može v starosti 18 do 45 let, in vse oženjene v starosti od 18 do 35 let. Položaj na Burmi je za zaveznike še vedno silno neugoden in nevaren.

UPOR MED NEMŠKIM VOJAŠTVOM

LONDON, 1. aprila. — Poročila, ki so jih prejeli tukajšnji češkoslovaški krogi, naznanjajo, da so se nedavno uprle svojim častnikom nemške čete, ki so nastanjene v Pardubicah. Njih upor je bil v protest proti slabši hrani. Poročilo dostavlja, da je bilo v spopadu med vojniki in šturmtrojerji, ki so prišli, da zatro revolto, ubitih četrter vojakov.

SEJA NAPREDNIH SLOVENC

Nocoj ob 8. uri se v Slovenskem narodnem domu vrši seja društva Napredne Slovence št. 137 S. N. P. J. Na dnevnem redu je tudi za ukrepati če se članice pridružijo keglačicam, ki bodo odpotovale v Milwaukee, Wis. na tekmo. Vabljene ste vse članice, da se seje udeležite.

ZASEDANJE EGIPTSKEGA PARLAMENTA

KAIRO, 1. aprila. — Včeraj je odprl egipčanski kralj Farouk zasedanje egipčanskega parlamenta z izjavo, da bo storila egipčanska vlada vse, kar je v njeni moči, da se dežela izogne vojni.

ŽENA JUGOSLOVANSKEGA KONZULARNEGA ATAŠEJA PORODILA DETE V REŠILNEM ČOLNU

Dete je bilo rojeno na viharnem morju, ko je gnal veter 15 čevljev visoke valove. — Zdravnik, ki je pomagal materi pri porodu, je imel sam dvoje zlomljenih reber.

NORFOLK, Va., 1. aprila. — Danes se je izvedelo za izredno zgodbo, ko je bilo neko dete rojeno v rešilnem čolnu na viharjem morju nato, ko je nemška podmornica torpedirala parnik, na katerem se je nahajala z ostalimi vred detetova mati. Zdravnik, ki je pomagal v rešilnem čolnu materi pri porodu, pa je imel vsled padca dvoje zlomljenih reber.

REŠENI LJUDJE

Rešilni parniki so vzeli na krov 89 potnikov torpediranega ameriškega parnika, ki so jih izkrcali v Norfolk. Za tri se ve, da so mrtvi, dočim se jih 29 pogreša. Med rešenimi je 31 potnikov in 58 mož posadke.

ROD V IZREDNIH OKOLIŠČINAH

Dr. L. H. Conly iz Brooklyna, N. Y., je povedal časnikarjem, da je pomagal v popolni temi in skor brez instrumentov pri porodu Mrs. Mohorovičičevi, ki je porodila tekom viharja, ki je gnal petnajst čevljev visoke valove, v rešilnem čolnu osem funtov težkega sinčka.

Mati je Jugoslovanka

Mrs. Mohorovičič (menda Mo-

AMERIŠKE SILE POGREZNILE 25 PODMORNIC OSIŠČA

Filipinci napadli Mindanao otok, kjer so povzročili silno razdejanje.

AVSTRALIJA MOBILIZIRA SVOJE MOŠTVO

WASHINGTON, 1. aprila. — Mornariški department je danes naznanil, ko je javil pogreznitev treh nadaljnjih podmornic osišča, da so ameriški letalci in topničarji pogreznili doslej 25 sovražnih podmornic.

Eno in dvajset teh podmornic je pogreznila mornariška, štiri pa armadna sila Zedinjenih držav.

Izguba treh ameriških podmornic

Temu nasproti pa je izgubila Amerika izza pričetka vojne samo tri podmornice, da še od teh je bila samo ena izgubljena vsled sovražne akcije. Ena izmed treh podmornic so pogreznili Japonci, drugo je pogreznila njena posadka sama na Filipinih, da podmornica ne bi padla Japoncem v roke, tretja podmornica pa je bila pogreznjena v koliziji z nekim parnikom v Panami.

Osem izmed pogreznjenih podmornic je bilo japonskih, dočim so bile ostale nemške, ki so napadale ameriške in druge zavezniške ladje v ob Atlantski obali.

Divjaški napad Filipincev

WASHINGTON, 1. aprila. — Filipinski vojaki, ki so udarili z divjaškim besom na Mindanao otok, so uničili vojaške naprave v sredini okupiranega mesta Zamboanga ter izravnali z zemljo 22 z vojnimi zalogami natrpanih skladišč.

Avstralija je pozvala podorožje vse samske može v starosti 18 do 45 let, in vse oženjene v starosti od 18 do 35 let. Položaj na Burmi je za zaveznike še vedno silno neugoden in nevaren.

UPOR MED NEMŠKIM VOJAŠTVOM

LONDON, 1. aprila. — Poročila, ki so jih prejeli tukajšnji češkoslovaški krogi, naznanjajo, da so se nedavno uprle svojim častnikom nemške čete, ki so nastanjene v Pardubicah. Njih upor je bil v protest proti slabši hrani. Poročilo dostavlja, da je bilo v spopadu med vojniki in šturmtrojerji, ki so prišli, da zatro revolto, ubitih četrter vojakov.

SEJA NAPREDNIH SLOVENC

Nocoj ob 8. uri se v Slovenskem narodnem domu vrši seja društva Napredne Slovence št. 137 S. N. P. J. Na dnevnem redu je tudi za ukrepati če se članice pridružijo keglačicam, ki bodo odpotovale v Milwaukee, Wis. na tekmo. Vabljene ste vse članice, da se seje udeležite.

ZASEDANJE EGIPTSKEGA PARLAMENTA

KAIRO, 1. aprila. — Včeraj je odprl egipčanski kralj Farouk zasedanje egipčanskega parlamenta z izjavo, da bo storila egipčanska vlada vse, kar je v njeni moči, da se dežela izogne vojni.

ŽENA JUGOSLOVANSKEGA KONZULARNEGA ATAŠEJA PORODILA DETE V REŠILNEM ČOLNU

Dete je bilo rojeno na viharnem morju, ko je gnal veter 15 čevljev visoke valove. — Zdravnik, ki je pomagal materi pri porodu, je imel sam dvoje zlomljenih reber.

NORFOLK, Va., 1. aprila. — Danes se je izvedelo za izredno zgodbo, ko je bilo neko dete rojeno v rešilnem čolnu na viharjem morju nato, ko je nemška podmornica torpedirala parnik, na katerem se je nahajala z ostalimi vred detetova mati. Zdravnik, ki je pomagal v rešilnem čolnu materi pri porodu, pa je imel vsled padca dvoje zlomljenih reber.

REŠENI LJUDJE

Rešilni parniki so vzeli na krov 89 potnikov torpediranega ameriškega parnika, ki so jih izkrcali v Norfolk. Za tri se ve, da so mrtvi, dočim se jih 29 pogreša. Med rešenimi je 31 potnikov in 58 mož posadke.

ROD V IZREDNIH OKOLIŠČINAH

Dr. L. H. Conly iz Brooklyna, N. Y., je povedal časnikarjem, da je pomagal v popolni temi in skor brez instrumentov pri porodu Mrs. Mohorovičičevi, ki je porodila tekom viharja, ki je gnal petnajst čevljev visoke valove, v rešilnem čolnu osem funtov težkega sinčka.

Mati je Jugoslovanka

Mrs. Mohorovičič (menda Mo-

AMERIŠKE SILE POGREZNILE 25 PODMORNIC OSIŠČA

Filipinci napadli Mindanao otok, kjer so povzročili silno razdejanje.

AVSTRALIJA MOBILIZIRA SVOJE MOŠTVO

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.90
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ŠE NEKAJ AVTENTIČNIH PODATKOV

Dne 27. marca je poteklo leto dni, odkar se je Jugoslavija uprla Hitlerju ter ga prisilila k oboroženemu nastopu, kar je zavleklo za šest vitalno važnih tednov Hitlerjev napad na Rusijo. O tem smo sicer zlasti zadnje dni že dokaj pisali, toda ta epoha jugoslovanske zgodovine je za veš svet, zlasti pa za nas, Jugoslovane, tako velike življenske važnosti, da ne bo škodovalo še nekaj avtentičnih podatkov, ki smo jih prejeli od Overseas News agencije, kateri jih je sporočil Milivoj Sudjič.

Evo jih:

Baš pred jutranjo zoro dne 27. marca 1941 je jezdil preko Terazij v Beogradu mlad jugoslovanski častnik z golo sabljo v roki pred četo odločnih vojakov, opravljenih v polni bojni opremi.

V daljavi se je oglašalo čudno bobnenje. Zgodaj vstali kmetje, ki so peljali svoje pridelke na prodaj v Beograd, so videli dolgo kolo tankov, za katerimi je drdrala poljska artilerija s konjsko vprego. Seljaki so nagonsko vedeli, kaj se dogaja. Dasi je bila zarota zasnovana v največji tajnosti, ni bila nikakoli tajnost, ker jo je vsakdo pričakoval. Seljaki so bodrilno pozdravljali vojake: "Dobro jutro in dobro srečo!"

Ob štirih jutraj so bila zasedena vsa javna poslopja, ne da bi bil pri tem izstreljen en sam strel.

Ob 4:15 je zazvonil v vojaškem glavnem stanu telefonski zvonec. Policijski načelnik mesta Beograda je hotel vedeti, čemu je potrebno ob tako rani uri paradirati s tanki in vojaštvom po mestu ter buditi ljudi iz spanja. Neki mlad častnik mu je vljudno pojasnil, da ima armada važen opravke. Manj kot 15 minut zatem je bil policijski načelnik pozvan s postelje in aretiran.

Istočasno je neki mlad major vstopil v vilo premierja Cvetkoviča v Beogradu, pristopil k njegovi postelji in izjavil: "Vi ste aretirani!"

Cvetković je vprašal: "Na čigavo povelje?"

"Na povelje kralja in jugoslovanskega ljudstva."

"Zakaj?" je vprašal premier.

"Ker ste oba izdali."

Premier je molče odšel z majorjem.

Prav tako je bil aretiran Cincar-Marković, minister zunanjih zadev.

Knez Pavle, jugoslovanski regent, pa se je bil že prejšnji večer, 26. marca odpeljal v svoj poletni gradič na Bled. Toda ob 5:30 zjutraj je bil njegov vlak nenadoma ustavljen v Slavenskom brodu, in v Pavletov vagon sta vstopila dva častnika.

"Kdo sta?" je zaklical nestrpno Pavle.

Častnika sta odgovorila: "Na povelje kralja in jugoslovanskega ljudstva se morate vi in vaš vlak vrniti v Beograd. Vzroke za to se vam bo tam pojasnilo." Toda vlak je ostal tam do sedmih zjutraj, kajti regentu je bila nemudoma predložena v podpis listina z njegovo ostavko. Bled in tako nervozen, da se je komaj držal na nogah, jo je Pavle podpisal. Čim je vlak s knezom dospel v Beograd, je bil Pavle z ženo in otroci izgnan v Grčijo.

Ob petih zjutraj so zbudili kralja Petra. Pribočnik mu je javil, da so se zedinile vse stranke za formiranje nacionalne vlade in da žele predstavniki teh strank govoriti z njim. Peter jih je molče sprejel.

Ko so mu slednji pojasnili, da se hoče jugoslovansko ljudstvo upreti nacijem in da ga nameravajo zaradi tega proglasiti za polnoletnega, je Peter vzkliknil: "Zakaj me niste že prej obvestili o želji mojega ljudstva?"

Jugoslovansko ljudstvo ni hotelo postati suženj Hitlerjeve Nemčije, ker je hotelo ostati zvesto sebi.

Naj omenimo, kako je jugoslovansko ljudstvo čutilo tiste dni. Vzemimo za primer mali kraj Berane, ki se nahaja v osrčju črnogorskih gora. Dne 23. marca je bil sklican na vaškem trgu zbor starešin, črnogorskih mladeničev in mož. Pa se je dvignil stari črnogorec: "Kaj pa delajo prav za prav ti bastardi v Beogradu?" je vprašal zbor mrkih mož. "Ali mislijo ti izdajalci in strahopetci, da

UREDNIŠKA POŠTA

Lokalni odbor št. 2 JPO,SS V CLEVELANDU, OHIO

Odkar se je ustanovil lokalni odbor št. 2 Jugoslovanskega pomožnega odbora, slovenska sekcija, pa do 25. marca, so vsi prispevki znašali \$2,982.66. Od te vsote se je poslalo na glavni urad v Chicagi že vsoto \$1,500.00. Nadaljnih tisoč dolarjev se bo odposlalo v nekaj dnevih.

Pred časom je odbor že priobčil imena prvih darovalcev, danes pa odbor priobčuje imena vseh, ki so darovali v blagajno lokalnega odbora št. 2. Le prečitajte imena posameznikov in družtev, da boste vedeli, kdo je že dal za naše nesrečne brate in sestre v domovini, da boste vedeli, kdo je sledil klicu naših podpornih bratskih organizacij, ki so se izrekle za pomoč vseh Slovencev in Slovenk, ki živijo onkraj morja, neoziraje se na njih versko ali politično pripravljenost. Jugoslovanski pomožni odbor ne nabira denarnih prispevkov samo za določene in odbrane ljudi; odbor tudi ne pošilja nabranega denarja sedaj, ker bi bil vsak tako poslani denar v direktno ali indirektno podporo italijanskemu ali nemškemu diktatorju, ampak odbor bo poslal ali dal denar takrat, ko bo prišel v pomoč vsem onim, ki so slovenske krvi, potrebni nujne podpore.

Jugoslovanski pomožni odbor, slovenska sekcija, nabira denarne prispevke za dovoljenjem in pod nadzorstvom državnega departamenta v Washingtonu, D. C.

Imena darovalcev:

Mr. John Perko	\$ 300.00	Mrs. Anna Ban, Geneva, O.	1.00
Slovenska Dobrodela Zveza	200.00	Mr. Math Petrovich	5.00
Slovenska ženska zveza, št. 14	73.00	Slov. Soc. Klub št. 49 JSZ	5.00
Mr. Ivan Babnik	27.50	Dr. V. boj, št. 53 SNPJ	20.00
Joseph Zele in Sinovi	25.00	Dr. Slovenske Sokolice, št. 442	5.00
Progressivne Slovenke, št. 2	25.00	SNPJ	5.00
Dr. St. Joseph, št. 169 KSKJ	25.00	Mr. Frank Zupancic	1.00
Mr. John Pollock	25.00	Mr. John Gornik	1.00
Mr. Louis Oblak	25.00	Mr. Frank Hribar Jr.	1.00
Mr. Janko N. Rogelj	25.00	Mr. Frank Hribar Sen.	1.00
Mr. Frank Oglar	25.00	Mr. Peter Segulin	1.00
Mr. Anton J. Terbovec	25.00	Mr. John Samsa	1.00
Dr. Loška Dolina, pevski odsek	16.00	Mr. Jos. Bartol	1.00
Društvo Sv. Ane, št. 4, SDZ	10.00	Mr. Jos. Lever	1.00
Neimenovani	10.00	Mr. Gašper Segulin	1.00
Dr. St. Clair Grove, št. 98 WC	5.00	Mr. John Znebel	1.00
Mr. Joseph Prah	5.00	Mr. Frank Hubnic	1.00
Mr. Anton Nosan	5.00	Dr. Jutranja Zvezda, št. 137	5.00
Mr. John Keržnik	30.00	ABZ	5.00
Mr. John Bartol, San Francisco	5.00	Genovefa Supan	2.00
Mrs. Mary Bradač	3.00	Rose Henko	1.00
Mr. Charles Lenardic	2.00	Mary Markic	1.00
Mrs. D. Oražem	2.00	Mary Milavec	50
E. 88th St., Ladies Sewing Club	2.00	Dorothy Strniša	50
Mrs. Col	1.00	Rose Cesnik	2.00
Mrs. Frances Spik	1.00	John Kocjančič	1.00
Mr. in Mrs. Joe in Frances Vidmar	1.00	Frank Cesnik	3.00
Mrs. Jenny Lube	1.00	Joe Baznik	1.00
Mrs. Anna Erbežnik	1.00	Joe Kožel	1.00
Mrs. Franciška Košir	1.00	Mrs. Josephine Kožel	1.00
Mrs. Mary Stanovnik	50	Dr. Glas Clevelandskih Delav. cev, št. 9 SDZ	10.00
Mr. Anton Subel	61.50	Dr. Sv. Janeza Krstnika, št. 37	10.00
Mr. Anton Smole	5.00	ABZ	10.00
Mr. in Mrs. John Ivančič	2.00	Mr. Joseph Stamel	1.00
Mr. Frank Plut	1.00	Mr. August Kollander	10.00
Mr. Paul Schneller	25.00		
Mr. Joseph Plevnik	25.00	Vsi darovi skupaj	\$1,524.55
Miss Paula Kapel	2.00	Prireditev 2. novembra	\$ 894.59
Mr. Mike Pike, Jenny Lind, Ark.	5.00	Prireditev 23. novembra	\$ 471.52
Dr. Slovenec, št. 1 SDZ	10.00	Skupaj	\$2,982.66
Dr. France Prešeren, št. 17 SDZ	10.00		
Progressivne Slovene Women, Circle No. 7	10.00		
Mrs. Mary Kershnik, Rock Springs, Wyo.	15.00	Jugoslovanski pomožni odbor, slovenska sekcija, tvorijo sledeče slovenske bratske ali sestrške organizacije: Slovenska narodna podporna jed nota, Kranjsko slovenska katoliška jednota, Ameriška bratska zveza, Slovenska ženska zveza, Slovenska dobrodelna zveza, Zapadna slovenska zveza, Jugoslovanska podporna zveza "Sloga", družba sv. Družine, Progressivne Slovenke in Slovenska moška zveza.	
Mr. A. Logar, Euclid, O.	10.00	Vsa krajevna društva preje-	
Mrs. Mary G. Balint, Enoch, Wash.	29.00		
Dr. Blejsko Jezero, št. 27, SDZ	10.00		
Mr. George Panchar	5.00		
Christ The King Lodge, KSKJ	5.00		
Mr. in Mrs. Anton Stanovnik	5.00		
Mr. Fred Jazbec, št. 129 SNPJ	1.00		
Mr. Joseph Terbižan	50		
Mr. Ant. Mohorčič	1.00		
Mr. Anton Mohorčič	1.00		
Mr. Frank Spelch	50		

Mr. Blas Novak	50
Mr. Math Lucić	50
Mr. Andrej Križančič	50
Družina Frankovich	2.00
Mr. Joseph Zupancic	1.00
Mr. Arthur Herman	1.00
Mr. Stanley Zabukovec	1.00
Mr. Albin Lekan	1.00
Mr. John Skrl	1.00
Mr. Anton Pelko	1.00
Mr. Frank Blatnik	1.00
Mr. Martin Planinšek	1.00
Mr. Anton Ghiba	1.00
Mr. Anton Boldin	1.00
Miss Dorothy Barle	50
Mr. Rudy Kavos	1.00
Mr. Anton Kromar, (Kočevar)	1.00
Mr. Casimir Panchar	1.00
Mr. Emeric Kordan	1.00
Mr. Walter Disterhoef	1.00
Mr. John Zakrajšek	1.00
Mr. John Poznik Jr.	1.00
Mr. Anton Zupancic	1.00
Mr. Anton Germ	1.00
Mr. John Pockar	1.00
Mr. Joseph Zakrajšek	1.00
Mr. John Peskar	1.00
Mr. Raymond Blatnik	1.00
Mr. William Chesnik	1.00
Mr. Michael Kokočak	1.00
Mr. Frank Kavac	1.00
Mr. John Votovec	1.00
Mr. William Meisel	1.00
Mr. Frank Tominec	1.00
Mr. Charles Shlehta	1.00
Mr. Anton Zidovec	1.00
Mr. Ralph Blatnik	1.00
Mr. Ludvik Kaplan	1.00
Mr. Frank Zaletel	1.00
Mr. Frank J. Legan	1.00
Mr. Michael Debelak	1.00
Mr. Harry Zehnowski	1.00
Mr. Frank Chesnik	1.00
Mrs. Jennie Frankovic	1.00
Mr. Henry Crazza	1.00
Mr. Edward Baller	1.00
Mr. Edward Lind	1.00
Dr. Naš Dom, št. 50 SDZ	2.00
Mr. Anton Zalec	1.00
Mr. John Subic	1.00
Mrs. Helen Tomazic	1.00
Mr. Frank Stemberger	1.00
Mr. Paul Bizjak	1.00
Dr. Sava, št. 37 SSPZ	20.00
Slovenska Moška Zveza, št. 3	5.00
Mr. in Mrs. Frank in Albina Vesel	25.00
Mr. Andrej Tekauc	2.00
Dr. Napredni Slovenci, št. 5 SDZ	5.00
Mr. Jos. Fecljak	2.00
Mr. Joseph Prince	1.00
Mr. Jack Kolman	1.00
Miss Mary Smrekar	10.00
Mr. Florjan Setina	1.00
Mr. in Mrs. Anton in Mary Stushek	5.00
Mrs. Anna Ban, Geneva, O.	1.00
Mr. Math Petrovich	5.00
Slov. Soc. Klub št. 49 JSZ	5.00
Dr. V. boj, št. 53 SNPJ	20.00
Dr. Slovenske Sokolice, št. 442	5.00
SNPJ	5.00
Mr. Frank Zupancic	1.00
Mr. John Gornik	1.00
Mr. Frank Hribar Jr.	1.00
Mr. Frank Hribar Sen.	1.00
Mr. Peter Segulin	1.00
Mr. John Samsa	1.00
Mr. Jos. Bartol	1.00
Mr. Jos. Lever	1.00
Mr. Gašper Segulin	1.00
Mr. John Znebel	1.00
Mr. Frank Hubnic	1.00
Dr. Jutranja Zvezda, št. 137	5.00
ABZ	5.00
Genovefa Supan	2.00
Rose Henko	1.00
Mary Markic	1.00
Mary Milavec	50
Dorothy Strniša	50
Rose Cesnik	2.00
John Kocjančič	1.00
Frank Cesnik	3.00
Joe Baznik	1.00
Joe Kožel	1.00
Mrs. Josephine Kožel	1.00
Dr. Glas Clevelandskih Delav. cev, št. 9 SDZ	10.00
Dr. Sv. Janeza Krstnika, št. 37	10.00
ABZ	10.00
Mr. Joseph Stamel	1.00
Mr. August Kollander	10.00

omenjenih jednot in zvez logično pripadajo v to pomožno akcijo in nikamor drugam, saj so se vendar vsi glavni odbori omenjenih organizacij izrekli za JPO,SS.

Zato bi se apeliralo na vsa društva v Clevelandu, da naj pošljejo svoje zastopnike na sestanke, kadar so poklicani. Društveni tajniki ali tajnice, ki poznajo vse člane, pa naj bi pod svojih močeh skušali nagovoriti svoje člane, da bi kaj prispevali v pomožni sklad. Lokalni odbor št. 2 ima na razpolago rezitne knjižice.

Hvala vsem darovalcem, posameznikom, kakor tudi društvom in skupinam, ki so pripomogle k tem doneskom.

Za lokalni odbor št. 2, JPO,SS:
 Janko N. Rogelj, nadzornik.

Pismo iz domovine

(JIC) Brez popravkov ali sprememb priobčujemo pismo slovenske matere, ki nam je po ovinkah prišlo v roke:

11. novembra 1941.

Draga Angelca! Prejmi mnogo pozdravov iz tujine, žalostne domovine. Naznanjam ti, da smo morali zapustiti domovino, vse kar smo pridelali, tako kot najhuzji razbojnik. Na starost moram po svetu hoditi. Zdej smo tu v lagorju, jesti dobimo trikrat na dan, moramo čakati tistih porej, kruha malo.

V eni sobi nas je 80 oseb. Mi-smo skupaj jaz, Karl, Ignac, Pepca, Marica. Za Jožeta ne vemo, kje je.

Iz Globokega je vse šlo, žup. Zorčič, Preskarjeva Urša z otroci in starši, samo Koster je ostal za mali čas kjer je glavna pošta.

Tudi Ribič je moral prazniti, sedaj smo vsi enaki. Draga Angelca, na morem ti opisati moje velike žalosti, ker smo toliko trpele in moje Pepce in Marica, ki so se zaradi mene toliko mučile a zdaj nimamo nič, niti hrane ne pravične. Bog ve ali bo to do smrti ali ne.

Draga Angelca, če dobiš ta list prošim piši takoj in sporoči Minki, ne vem če se vidimo še kdaj. Bog vaju varuj take nesreče.

Sedaj rečejo, da do pomladi ostanemo tukaj v lagru. Mladi bodo hodili ven delat, mi stari bomo solze pretakali, ker bomo morali stradati, ker nismo za nobeno delo. Mi smo čisto na nizkem. Snega nimamo, na okrog ga vidim daleč po gorah. Hiš je malo in tudi ti so bili sem preseljeni. Bog ve kam bomo tudi mi na pomlad. Glih ne zebemo nas ne.

Pozdravljam vas in vse tvoje. Zmeraj sem imela veselje, da vas vidim. Velika nesreča je prišla, da se ne bomo nikdar več videli. Če veš za Anico sporoči jej pozdrav in addresso.

Vas pozdravlja in sinčka mamelega
 Tvoja mama.

Spomlad je prišla

Cleveland Ohio. — Kaj se vse na svetu godi, ko spomlad zeleni, naj bo človek star ali mlad, vsak ljubi spomlad. V resnici pa človeku ugaja spomlad, dokler je mlad, in ga ima vsaki rad, ko je veselje v družbi mladine. Pozneje se vsak spominja svojih spomladanskih dni.

Če se želite razveseliti in pozabiti svoje skrbi, se pridružite koncertu, ki ga priredi Mladinski pevski zbor Slovenskega delavskega doma, na Waterloo Rd. dne 19. aprila s petjem pod vodstvom L. Semeta, priznanega pevovodjo in priljubljenega učitelja mladine. On poučuje primerne slovenske pesmi kot bi opisoval naravo in obenem se otroci učijo pravilne izgovarjave slovenskih besed, in to je kar starši želijo od svojih otrok, da bi obdržali kolikor mogoče ma-

terin jezik. Saj Hitler ga tako skuša vsega uničiti kot tudi slehernega Slovenca.

Upajmo, da se bo v njegovi nameri zelo zmotil. Priporočal bi staršem, da bi poslali tudi svoje otroke, ker tako ne stane nič, koristi jim pa lahko kje drugje kot pri nastopu na odru.

Gotovo vam je znano, da se učijo tudi igre za oderske predstave. Ravno sedaj jih vežba gospod Steblaj, priznan igralec.

Dosti je truda in potrpljenja predno so otroci zmogni pokazati kaj se morejo naučiti pod dobrim učiteljem.

Zatorej vas vabim, da se udeležite koncerta in se sami prepričate, in obenem podpirate M. P. Z. in slovensko pesem.

J. P.

Položaj jugoslovanskih vojnih ujetnikov

Izjava g. dr. Subotića

Washington, D. C., 20. februarja (JCO) — Naš znani častnik nam pošilja poročilo o svojem razgovoru z g. dr. Ivanom Subotićem, jugoslovanskim delegatu pri ameriškem Rdečem križu, o položaju jugoslovanskih vojnih ujetnikov v ujetniških taboriščih:

Da bi spoznali resna in važna vprašanja o razmerah v ujetniških taboriščih smo obiskali delegata jugoslovanske vlade pri ameriškem Rdečem križu dr. Ivana Subotića, bivšega jugoslovanskega poslanika v Londonu, ki je sedaj zaposlen z vzdrževanjem vezi med ameriškim Rdečim križem v Washingtonu in podpornimi organizacijami v New Yorku.

Naši smo ga pred spiski, v katere se zapisujejo zavoji, namenjeni ujetnikom. G. dr. Subotić je globoko hvaležen za pomoč, ki jo ameriški Rdeči križ nudi jugoslovanskim ujetnikom. To pomoč v teh težkih časih visoko cenijo vsi Jugoslovani.

"Spomniti se je treba, da je tisti del jugoslovanske vojske, ki ni padel v borbi ali pobegnil v planine, bil ob nemškem vpadu ujet. Vojaki so v ujetniških taboriščih Nemčije in Italije, vendar večinoma v Nemčiji," je dejal jugoslovanski delegat.

G. dr. Subotić je o njihovem življenju podal vrsto zanimivih podatkov. Junaki, ki so branili svojo državo, so danes za bodečo žico, trpeči težko in enolično življenje vojnih ujetnikov. Častniki so ločeni od vojakov in bivajo v tako imenovanih "Of" taboriščih, dočim so vojaki v "Stall" taboriščih.

Številka namesto naslova.

Vojaki in častniki nehalo biti osebe, čim so ujeti, ter postanejo številke — številke, ki so z njimi zaznamovani v spisku. Zveze s svetom so mogoče samo s tajnim imenom taborišča, ki obstaja iz dveh delov: iz besede in iz številke. Pomen tajnih imen poznajo samo nemške oblasti in uprava Mednarodnega Rdečega križa v Genevi, ki se je obvezala, da ne bo izdala tajne. Vendar se je po drugih potih izvedelo, kje so poedina taborišča.

Ujetniki — poceni delavna moč.

Vsega je v Nemčiji dva milijona vojnih ujetnikov, če ne računamo tistih, ki so jih v Rusiji ujeli letos. Vprašanje je, koliko je vseh. Nemci pravijo 2,000,000, vendar ta številka ni zanesljiva. Vsi ujetniki brez razlike morajo delati, razen častnikov. Ujetnike uporabljajo za dela v gozdovih, na poljih, v rudnikih itd. Delajo pod nadzorstvom paznikov ter nemških častnikov in podčastnikov. Z vsemi ujetniki ravnajo enako, enako z ujetimi

(Dalje na 3. str.)

ŠKRAT

DNEVNE BELEZKE ČEHOVOJNKA HINKO SMILJKARJA
 (Po rokopisu)
 (Škratu poklanja in vrača ročnik).

(Nadaljevanje)

Bosanski imam je "preprosto" svoje dure, bolniški stražnik žaški fakin in brivec je spregledal na mandolino svoje popevke, neki hermafrodit se je zdaj emiril, zdaj svoje pesmice v altu. Justična straža je anglosavdala in blagovoljno mirno zatišje, za dovoljenost, posebno pa za dobri Marsikaterega stražarja, bri arestantje napitali, hvalo je straža skromno zalagala s prepornim tobakom.

Zdr

PROCES PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Koncem oktobra sem se zopet sestel z dr. Levinom in tedaj se je izvršil odkrit pogovor, oni kateroga je dr. Levin včeraj potrdil. Levin mi je rekel: "Čudim se vam, da ste se s tako vnemo lotili zdravljenja Menžinskega. Brez potrebe ste mu dovolili delati. Brez potrebe se ukvarjate s tem živim mrtvecem — saj sem tem le dražita Jagoda, in to ne bo imelo dobrih posledic." Te besede so me popolnoma zbegale. Levin je nadaljeval: "Saj vendar razumete, da je Menžinski Jagodi na poti in da je Jagoda zainteresiran, da se ga čim prej odstrani. Opozarjam vas: če o tem poveste Menžinskemu, vas bo seveda Jagoda umiril, in Jagodi se nikjer ne morete skriti! Jagoda je tak človek, ki se pred nobeno stvarjo ne ustavlja in ničesar ne pozablja. Opozarjam vas, da vas bo Jagoda pozval k sebi."

Sestega novembra — tega se točno spominjam — se je z avtomobilom pripeljal pome načelnik Sanitetne sekcije OGPU, s katerim sem se vselej vozil k Menžinskemu; nepričakovano mi je bilo, da me ni odpeljal na "seste Gorke", kakor navadno, temveč na eno Meščanskih ulic, in pravkar popravljen enovinski hišo. Vstopila sva v hišo, ki je bila enonadstropna in obema je dobesečno sapo zaplo. V zraku je bil silno težak duševni duh. Očitno je dišalo po terpentinu in razum tega še nisem nikoli doživljal. Člani rodbine Menžinskega so mi razložili, kaj se je zgodilo: 5. novembra, t. j. peti dan, so se Menžinski in njegova rodbina preselili sem. Hiša je bila znotraj preokupirana in, ker se jeseni barva pešani suši, je bila k barvi prirejena neka tvarina, siktativ, ki sepešuje sušenje. Moram reči, da ta siktativ jako ostro diši. Če zdrave ljudi, je naravnost tako, kaj se je moralo biti z Menžinskimi, ki je imel bronhialno angino? Ko sem prišel k Menžinskemu sem ga našel v umirani sedečem položaju, ki je le s težavo, čez noč je bil v vsakega. Avskultural sem bil v vsaki stvari — povsod sem slišal, tipično astmatično suho ropenje, izdihavanje je bilo popolnoma in vse dihanje skrajno težko. S soferjem sva ga ojačevali na stol in odnesla na balkon, takoj smo odprli vsa okna. Predno sva ga nesla, sem dal injekcijo, da bi vsaj nekoliko oslabil silno hudi napad bronhialne angine. Kake tri ure

sem držal Menžinskega na verandi. Potem sva ga zopet nesla v sobo. Odpeljal sem se domov. Doma je kmalu pozvonil telefon. Povedali so mi, da mi telefonirajo od Jagode, ki me prosi, naj pridem k njemu, takoj se bo pripeljal avtomobil. Res je prav kmalu pripeljal drug avtomobil in me je odpeljal k prvim stopnicam OGPU. Šel sem po stopnicah in srečal Jagoda, kar je on potrdil v včerajšnji obravnavi.

Med nama se je vršil sledeči pogovor. Najprej je on mirno in vgljudno vprašal: — Povejte, prosim, ali ste bili pri Večeslavu Rudolfovici?

— Da, danes sem bil.

— V kakšem stanju ste ga našli?

— V jako težkem stanju.

— Po kratkem molčanju je rekel Jagoda: Pravzaprav so čez Menžinskega že vsi naredili križ.

— Temu sem se nekoliko začudil. Dalje je Jagoda vprašal: — Povejte prosim, ali ste govorili z Levinom?

— Da, govoril sem.

— Zakaj pa še... (Tukaj je prestopil meje navadne elementarne vjudnosti in pred menoj je stal najpristnejši nebrzdani satrap). "Zakaj pa še modrujete in ničesar ne storite? Kdo vas je prosil, da se vtikate v tuje stvari?"

Tedaj sem razumel, da sodehujem v neki aferi, da Jagoda ve, kaj se je godilo pred 3-4 urami. Vprašal sem Jagoda: "Kaj hočete od mene?" Jagoda je odgovoril: "Vidva z doktorjem Levinom morata izdati tako metodo zdravljenja Menžinskega, da bo čimprej skončal svoje življenje, ki ni nikomur potrebno in je mnogim napoti. Opozarjam vas: če bi vam prišlo v glavo, da se mi zoperstavljate, bova hitro opravila. Vi se mi nikamor ne umaknete..."

Razumel sem, da sem zašel v strahotne klešče.

Koncem novembra sem se sestel z Levinom. In skupno z njim sva izdala metodo, ki je obstajala v sledečem: Predvsem sva izrabila dve temeljni lastnosti beljakovin in beljakovinskih produktov. Prvič: Produkti razpada beljakovin, takozvani hidrolizi, ki imajo lastnost, da ojačujejo učinkovanje zdravilne tvarine. Drugič: lizati, ki povzročajo občutljivost organizma. Ti dve lastnosti sva midva izrabila. Tretjič sva še izrabila posebnost organizma Menžinskega: kombinacija bronhialne s prsno angino. Če me vprašate: ali je bilo treba dajati Menžinskemu simpatikotropne tvarine, vam odgovorim: da, če bi bil imel samo bronhialno angino, ali dajati se jih ne smelo, ker je imel tudi prsno angino. In samo nevednež je mogel dopustiti, da se se dajali preparati mozgovnega sloja nadledvičnih žlez, četa bili ti dve boleznici kombinirani.

Kazakov: Da.

Višinski: Vi pravite, da ste imeli razloge čisto karakterističnega vrste. Medicinska znanost vam odgovorim: da, če bi bil imel samo bronhialno angino, ali dajati se jih ne smelo, ker je imel tudi prsno angino. In samo nevednež je mogel dopustiti, da se se dajali preparati mozgovnega sloja nadledvičnih žlez, četa bili ti dve boleznici kombinirani.

Višinski: Nevednež ali pa?

Kazakov: Ali pa v naprej premissljeni namen.

Višinski: V zločinski namen.

Kazakov: Da.

Višinski: Morda je pa bila tukaj nevednost kakor tudi zločinstvo?

Kazakov: Ne, tukaj je bilo čisto zločinstvo. Polagoma, po vrsti so se izključevali eni preparati in uporabljati drugi. Zato ne vem, ali so mogli ti preparati sami dati efekt, katerega bi bili morali dati. Treba je bilo uporabljati še nekaj srčnih zdravil: digitalis, adonis in strofantus, kateri so silili srce na energično delovanje. Uvajala so se ta zdravila takole: dajali smo lizate, potem je bil odmor z lizati, potem smo dajali srčna sredstva. Posledica takega "zdravljenja" je bila silna slabost in Menžinski je umrl ponoči od 9. na 10. maja.

Vem, da me boste vprašali: zakaj nisem o tem zločinu naznanil sovjetskimi organom. Jagoda me je dal povišano strogo opazovati. To sem vedel in čutil.

Najbrže me boste tudi vprašali, iz kakšnih vzrokov si je treba razlagati moje molčanje. Moram reči, da iz vzrokov nizkokotnega strahu. Jagoda je bil visok dostojanstvenik. In drugi vzrok: v Sanitetni upravi je spadala večina zdravnikov k mojim znanstvenim nasprotnikom. Mislim sem si, da bo morda prišel trenutek, ko bom zamogel svobodno delati, morda jih bo Jagoda ustavil.

Višinski: V nagrado za vaš zločin?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Kaj pa hipofizni lizat?

Kazakov: Je zoperindican pri prsni angini.

Višinski: In lizat mozgovnega sloja nadledvičnice?

Kazakov: Je zoperindican.

Višinski: S kakšnim namenom ste uvajali te lizate?

Kazakov: Z zločinskimi namenom.

Višinski: Z namenom umora?

Kazakov: Da.

Višinski: Kdo je kontroliral vaše recepte?

Kazakov: Nihče jih ni kontroliral.

(Dalje prihodnjé)

Višinski: Vi ste tedaj osebno duševno trpeli, ker so odrekli pomembnost vašega znanstvenega dela. Vprašam vas: ali vam je država vsestransko omogočala znanstveno delovanje?

Kazakov: Država mi je to vsestransko omogočala, ali o kolje...

Višinski: Čakajte malo. Ali vam je sovjetska država dala znanstven zavod?

Kazakov: Da.

Višinski: Velik ali majhen?

Kazakov: Najboljši zavod v vsi Zvezi.

Višinski: Ali so vam bila dana denarna sredstva?

Kazakov: Da.

Višinski: Kolikšna sredstva?

Kazakov: Velika.

Višinski: Velika, ogromna. Kako se torej upate govoriti to, kar ste pravkar rekli? Ali hočete tudi tukaj obrekovati? Nadaljujte svoje razlaganje.

Kazakov: Sodna obravnava je sedaj zame tisti moment, ko morem pošteno povedati vse, kar se je zgodilo in se predvsem notranje osvoboditi od zavesti storjenega zločina.

Višinski: Povejte prosim vašo formulo št. 2, s pomočjo katere ste ugonobili Menžinskega. Ta jeterni lizat.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

Višinski: Lizat ščitne žleze?

Kazakov: Je potreben pri bronhialni angini in zoperindican pri prsni angini.

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

"On nima pravice, da bi bil bolan," je strogo odrezala markiza. "Pettifer bolan, tisti dan, ko je treba podpisati ženitovanjsko pogodbo gospodične de Saint-Alais! A listine so vendar tu?"

"Da, gospa, v sosednji sobi so."

"Stopite ponje! Brž jih prinesite!" je povzela, nemirno gledaje zdaj tega, zdaj onega.

Premaknila se je na postelji in bolešno zastokala. Nato je vprašala z nestrpnim glasom: "Kje je Viktor? Zakaj ne pride?"

"Zdi se mi, da ga slišim," se je zdajci oglasil Louis.

Bilo je prvokrat, da je izpregovoril iz lastnega nagiba; njegov glas je imel nekam nov izraz.

"Pogledal bom," je povzel, in ko je krenil proti vratom, mi je skrivaj mignil, naj pridem za njim.

Zajecljal sem nekaj v opravičbo in šel. V salonu sva našla zdravnika, ki je vznemirjeno iztikal po vseh kotih.

"Papirja, gospod!" je rekel, ko sva stopila v sobo, in nestrpno vzdignil oči proti nama. "Papirja, kakršnega že."

"Stojte!" je odvrnil Louis z glasom, hripavim od bolečine. "Ta komedija traja že predolgo. Čas je, da prestane."

"Kaj pravite, gospod?"

"Pravim, da je dovolj!" je srdito odvrnil Louis, daveč se z ihtenjem, ki mu je sililo v grlo. "Priznajte ji resnico."

"Ne bo mi verjela."

"Čeprav ne; vse je boljše od tega."

"Ali je to vaša resna volja, gospod?" Zdravnik ga je resnobno pogledal.

"Da, moja resna volja."

"Tedad se več ne vtikam," je povzel učenjak. "Odklanjam pa tudi vsakršno odgovornost. Dolžnost mi veleva, gospod, da vas opozorim na neizogibne posledice."

"Moja mati ne more ozdraviti!" je trmasti rekel Louis.

"Ne, gospod, ozdraveti ne more; po mojem mnenju ji je živeti najdelj še nekaj ur. Zdaj jo drži pokoncu vročica; kadar ta prestane, se bo začel smrtni boj. Na vas je, da odločite, ali naj zatisne oči, ne da bi preje zvedela nesrečo, ki jo je zadela v osebi njenega sina, ali naj umre v polni zavesti svojega gorja..."

"To je strašno!"

"Na vas je, da odločite," je neizprosno ponovil zdravnik.

Louis je pogledal okoli sebe. "Evo vam papirja," je rekel zdajci.

Najina odsotnost je trajala največ tri minute, toda ko smo se vrnili h gospe de Saint-Alais, je že vsa nestrpna klicala nas in Viktorja.

"Kje pa je? Kje je?" je vročično ponavljala. "Zakaj mora baš danes muditi? Menda ni bilo kakega... prepira med vama?"

Tako govoreč me je nezaupno pogledala.

"Niti najmanjšega ne, gospa," sem odvrnil z glasom, ki se je utapljal v solzah. "Kolnem se, da ne."

"Če je tako, zakaj ga še ni? In kaj je z gospodom de Gontautom?"

Oči so se ji še vedno bleščale in rdeči lisi sta ji še vedno žareli na ličih; toda njene črte so se nekam raztezale, izpreminjale se je vidno in neprestano gibala s prsti. Njen glas je bil hripav, da ga ni bilo več spoznati; zdaj pa zdaj je žalostno pogledala okoli sebe.

"Danes se ne počutim dobro," je vzdihnila čez nekaj trenutkov, z bolešnim naporom zbiraje svoje moči. "Kar ne posreči se mi, da bi bila tako vesela, kakor bi morala biti. Gospodična, pridružite se gospodu vikontu in povejte nekaj ljubeznivega, da bo laglje čakal... In vi, gospod vikont, kaj sanjariate? Za mojih mladih let je bila navada ženinov, da so pri taki priliki objeli svojo zaročenko. Res žalosten zaljubljenec se mi vidite!"

Deniza je vstala in vsem na očeh počasi pristopila k meni; toda iz njenih blelih ustnic ni bilo glasu in njene oči se niso dvignile, da bi se srečale z mojimi. Niti lice ji ni zardelo, ko sem se z dovoljenjem njene matere sklonil k njej in jo poljubil. A vehdar me je prešinilo v tistem trenutku čuvstvo zadovoljstva in sreče; zakaj ko sem se sklonil k njej, sem začutil, kako so njene drobne ročice krepko pograbile zalek moje suknje, kakor ročice otroka, ki se oklene materinega vratu.

Vpričo vseh sem ji položil roko okoli pasu; tako objeta sva stala ob znožju postelje gospe Saintalaise ki naju je zamišljeno gledala.

"Uboga miška!" je dejala z ljubeznivim nasmeškom. "Bojčica je še. Bodite dobri z njo, dragi zet, zakaj moje dete je nežno in rahlo in... Nič dobro se ne počutim, tako slabo mi postaja!" je zdajci spet potožila.

Privzdignila se je na ležišču in s težavo ponesla roko do čela.

"Ne morem... Le kaj mi je?" obraz ji je vidno prebledel, njene črte so se spačile in v očeh ji je zasijala nenadna groza. "Kaj me obhaja? Pošljite po... Brž naj stopi kdo po zdravnika! In Viktor naj pride."

Deniza se je izvila iz mojega objema in planila k njej. Obstal sem na mestu, vse do trenutka, ko se je zdravnik dotaknil mojega ramena.

"Idite!" mi je šepnil. "Idite. Pustite jo z ženskami. Konec se bliža."

Tako mi je gospa de Saint-Alais napovedala vendarle dala Denizo; in tako je bil sklenjen najin zakon, ki ga je nesrečnica že pred toliko leti snovala z mojimi očetom.

Markiza je umrla drugo jutro; usoda je bila milostna in ni dala njenim očem, da bi bile gledale gorje in strahoto, ki sta

divjali po nimeških ulicah okoli nepokopanega trupla njenega sina. Umrla je, ne da bi se bila predramila iz vročične blodnje, ki je bila posledica njenih ran. Videl sem jo, ko je ležala na mrtvaški postelji. Bilo je, kakor da spi; in v svečanem pokoju mrliske sobe sem ves presunjen pomislil na izpremembo, ki se je bila izvršila v njenem življenju v tem kratkem letu dni, po petdesetih letih sreče in obilja. Takrat mi je srce prekipelo pomilovanja, ko sem se sklonil k njej in poljubil njeno ubogo voščeno roko; danes pa, ko vem, koliko zla nas je še čakalo v bodočnosti, bi jo najrajši blagrovil, če se spomnim dveh dolgih desetletij izgnanstva in razočaranj, ki sta bili še namenjeni tolikim njenim prijateljem, tolikim izmed onih, ki so nekdanj krasili njene sobane v

Saint-Alaisu in Cahorsu. Ona la rešila, odkloniti vsako odgovornost. Louis je menil, da naj bi se umaknil v Montpellier in od ondok emigrantom v Turin; nekaj ur sem mu tudi jaz pritrjeval, zakaj največ mi je bilo do tega, da spravim ženske na varno.

Butonova zasluga je, da nisem ostal pri tem sklepu, ki bi ga bili pozneje gotovo obžalovali. Kar naravnost me je vprašal, ali mislim res odpotovati, in ko sem rekel, da mislim, je stopil k vratom in se je naslonil nanje.

"Bog ne daj tega!" je dejal. "Gorje tistim, ki odhajajo. Malokdo izmed njih se bo vrnil."

"Kakopak!" sem mu zabrusil s srdom in strastjo. "Preden mine leto dni, nas boste na kolnih prosili, naj pridemo nazaj."

"Zakaj neki?" je vprašal. "Saj ne boste mogli ohraniti reda, če nas ne bo!"

"Pa še kako lahko," je odvrnil hladno.

"Le poglejte okoli sebe, kako gre vse po zlu."

"To bo prešlo."

"A kdo vam bo vlada?"

"Tisti, ki so najboljši," je trdovratno odvrnil. "Kako morete

Ameriški letalci na Pacifiku

Na sliki vidimo ameriške letalce v Avstraliji, ki se pripravljajo za odlet nad sovražnika.

Sprava med sovražniki

Na sliki vidimo zaprisego dveh fantov, Hatfielda in McCoya, ki sta člana dveh sovražnih si hribovskih rodbin v W. Virginiji, med katerima rodbinama je vladala neke vrste albanska krvna osveta, kakršna je običajna med ameriški hribovci. Ob vstopu v armado Strica Sama sta se fanta z rodbinama vred spravila.

Šefi ameriške mornarice

Na gornji sliki so trije možje, ki so baš na potu v Belo hišo h konferenci s predsednikom Rooseveltom. Od leve na desno so: admiral Ernest J. King, glavni poveljnik ameriške bojne mornarice; mornariški tajnik Frank Knox, in admiral Thomas C. Hart, bivši poveljnik mornarice na Daljnem vzhodu.

misliti, gospod vikont, da bo po vsem, kar se je zgodilo, samo tisti mogel dajati zakone, ki bo imel kak naslov? Menda si ne domišljate, da žito ne bo več raslo in da kokoši ne bodo nesle jajec, kadar ne bo več plavala nad njimi vlastelina senca? Ali menite, da bodo naše vojne manj zmagovite, če bomo odhajali nanje brez napudranih glav?"

"Mislim," sem odvrnil, "da je čas ostaviti ladjo, kadar se silijo morja."

"Krmar se bo naučil svojega posla," je nadaljeval. "In kar se tiče tega, da ni bilo časa ostaviti ladjo: kdaj ma česa iskati na njej, mrgre, kamor hoče. Bodite pametni, gospod," je povzel z menjenim glasom. "Bodite pametni. V treh dneh so plovili Nimesu tri sto ljudi."

"In vi mi svetujete, naj ne?"

THE MAY CO'S BASEMENT Velikonočne mode

Načeljujte parno v teh očarljivih

Velikonočnih oblekah 4.95

Nenavadno nizko cenene po...

Prvovrstne mode za krasno, veselo velikonočno

Izvrstna izbira prazničnih oblek za vašo velikonočno... in skozi celo poletje! Fini "pastels"... svetle modre, živje zelene... in vse druge zaželjive barve, ob... "beige," temno modre, in črne! "Suit" obleke! Vse v... novejših stilih... krasno okrašene! Imamo jih v... 12 do 20, 38 do 44, 18 1/2 do 24 1/2 in 46 do 52 za žene in deklice

The May Co. Basement

Perfect-Go-Withs

Nosite jih z "slacks," krili in "suits"

the-Loom "Fruit-of-

Bluze

Klasično rayon blago po

1.39

Praktični in prikupljivi "Suit-Mates"... tako perfektni s krili in "slacks"! Čedno ukrojene, z ovratnikom, ki se lahko obrača in okrašenimi gumbi! Kratki rokavi! Bele, "maize," rozaste in modre barve. Mere 32 do 40.

The May Co. Basement

Phone Orders Filled Call CHerry 3000

A. MALNAR
Cement Work
1001 E. 74 St.
ENDicott 4371

Išče se

dve ali tri sobe v Euclidu ali v bližini East 185th St. — Kdor jih ima za oddati, naj se oglasi na 629 E. 185th St.

Strežajke

prijazne zunanosti, dobijo delo z dobro plačo in napitnino. — Vpraša se med 2. in 4. uro popoldne na 11633 Clifton Blvd.

Proda se

leseno poslopje s 7 sobami. Parna gorkota s fornezom na premog z avtomatičnim "stokerjem". — Garaža za dva avta. — Nahaja se v Bratenahl, blizu E. 140 ceste in Boulevarda. — Cena \$6,500. — Vašo telefonsko številko ali naslov sporočite po telefonu: GLenville 2192.

Poceni

se proda kuhinjsko peč, ki je dobro ohranjena. — Vpraša se na 965 Addison Road.

Kadar potrebujete Zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe, bonde, itd.

Se lahko zanesljivo obrnete na

L. PETRICH

19001 KILDEER AVE.

IV. 1874

KAJ IMAM STORITI?

U. S. ARMADNI TANKI KAZEJO POT!

Drevesa prelomijo kot vžgalice... močne stene iz opeke razdrobijo kot šipo k oknu. Da, ti tanki lahko "vzdržijo." Toda, kolikor so ti tanki trpežni, armada zahteva premembe olja in lubrikacije najmanj vsakih 1,000 milj! To je edini način, "da se jih drži v redu za rabo" — najsi bo da so to tanki ali avti. Bodite gotovi, da tudi vaš avto dobi to poslugno redno. vsakih 1,000 milj.

Ta Standard Oil sugestija je

ANOTHER SOHIO SERVICE

SKRbite za vaš avto — za vašo DOMOVINO!

PREMOG

Mi imamo v zalogi vedno prvovrsten premog, ki vas bo zadovoljil v vseh ozirih.

Naročite vašo zalogo premoga za prihodnjo zimo že sedaj, ko se istega dobi po sedanjih cenah.

TOČNA POSTREŽBA — CENE ZMERNE

Pokličite: IV. 0753

NOTTINGHAM COAL & SUPPLY

Joseph Gabriel in Wm. Tekavec, lastnika

18320 Lanken Ave., zadaj za Nottingham šolo